

Instytut Pamięci Narodowej - Lublin

<http://lublin.ipn.gov.pl/pl5/aktualnosci/45477,Kino-IPN-Zbrodnia-w-Wierzchowinach-Lublin-8-czerwca-2018.html>
2018-05-26, 02:03

Kino IPN. „Zbrodnia w Wierzchowinach” – Lublin, 8 czerwca 2018

„Kino IPN. Drugi piątek miesiąca” to cykliczne pokazy filmów organizowane przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie i TVP3 Lublin. W sali konferencyjnej lubelskiego IPN, przy ul. Wodopojnej 2, wyświetlane są produkcje lubelskiej telewizji publicznej z cyklu „Wykłęci-Niepokonani Lubelszczyzny”. Emisja rozpoczyna się o godz. 17.00.

***

8 czerwca - najbliższy seans!

„Zbrodnia w Wierzchowinach” (2017, 45 min.)

Autor: Bogna Bender-Motyka

Film dokumentalny poświęcony wydarzeniom w Wierzchowinach i Hucie.

***

Repertuar

- 12 stycznia

„Polski nie zniszczy nic na świecie. Historia chorążego Antoniego Dołęgi” (2017, 36 min.).

Autor: Bogna Bender-Motyka.

Film o losach żołnierza podziemia niepodległościowego, który nigdy się nie ujawnił. Dokument prezentuje m.in. relacje ludzi, którzy ukrywali Antoniego Dołęgi w swoich gospodarstwach przez kilkadziesiąt lat, aż do jego śmierci w 1982 r. Pochowano go również po kryjomu. Dopiero wiosną 2017 r. mieszkaniec wsi Popławy-Rogale ujawnił miejsce pochówku.

- 9 Lutego

„Sanitariuszka Ania” (2016, 27 min.). Autor: Bogna Bender-Motyka.

To opowieść o Anieli Życzyńskiej ps. „Ania”, łączniczce z oddziału partyzanckiego kpt. Wacława Piotrowskiego „Ciechego” ze zgrupowania Narodowych Sił Zbrojnych. 12 lipca 1945 r., bez jakiegokolwiek procesu i sądu, Aniela Życzyńska „Ania” została rozstrzelana w pokazowej egzekucji w Lipie. Wcześniej, przed egzekucją zagipsowano jej usta, aby nic nie mogła powiedzieć. Ciała zamordowanych, dla zwiększenia efektu zastraszenia, leżały na rynku przez cały dzień.

- 9 marca

„Komendant Zagończyk” (2017) Autor: Przemysław Bednarczyk

Dokument o Franciszku Jaskulskim „Zagończyku”. Jako żołnierz bronił Warszawy w 1939 roku, trafił do niewoli, z której uciekł. W podziemiu współpracował ze Związkiem Walki Zbrojnej, potem był dowódcą oddziału AK. Brał udział w akcji „Burza” i stoczył zwycięską bitwę z Niemcami pod Końskowolą. W listopadzie 1944 r. został aresztowany przez UB, skazany na śmierć, brawurowo uciekł z więzienia. W 1946 r. ponownie schwytyany, skazany i stracony w 1947 roku w Kielcach.

„Kochankowie z lasu” (2016, 39 min.) Autor: Arkadiusz Gołębiowski

Fabularyzowany dokument opowiada o trudnej miłości w czasie wojny i pierwszych latach powojennych. Mimo że działania wojenne z niemieckim okupantem dawno ustały, to w kraju nie można było marzyć o wolności. Niemiecki nazizm został zastąpiony komunizmem, co bezpośrednio przyczyniło się do powstania kolejnej konspiracji, tym razem podziemia antykomunistycznego. Tysiące żołnierzy AK, NSZ oraz WiN ciągle ukrywało się w lasach. Nie inaczej było na północnym Mazowszu, gdzie zbrojny opór trwał aż do 1954 roku. Właśnie tam rozgrywa się główna akcja „Kochanków z lasu”. Osią filmu jest historia miłosna pary partyzanckiej z legendarnego oddziału z 11. Grupy operacyjnej NSZ na Mazowszu.

- 13 kwietnia

„Na wolność to wszystko zamienisz” (2017, 63 min.) Autor: Leszek Wiśniewski. Opowieść o podziemnych drukarzach, kolporterach i wydawnictw nielegalnych książek, gazet, broszur na Lubelszczyźnie w latach 1976 – 1989. Rzecz o ludziach, którzy „włamali się” do monopolistycznego systemu informacji PRL, przełamali bariery cenzury i strachu. Monograficzna opowieść o wolnym słowie nad Bystrycą, ruchu zapoczątkowanym przez Janusza Krupskiego i Bogdana Borusewicza i kontynuowanym przez kolejne pokolenia aż po odzyskanie suwerenności Polski. Wykorzystano liczne materiały archiwalne, wspomnienia ludzi drugiego obiegu oraz ballady Jana Krzysztofa Kelusa, Przemysława Gintrowskiego i Jana Kondraka.

- 11 maja

„Historia Kowalskich” (2009, 70 min.), rez. Maciej Pawlicki, Arkadiusz Gołębiowski.

Film nawiązuje do zbrodni popełnionej przez Niemców w Starym Ciepeliowie i Rekówce. Jesienią 1942 roku Adam i Bronisław Kowalscy z Ciepeliowa ukrywają swych sąsiadów przed okupantami. 6 grudnia 1942 roku o świcie oddział żandarmerii otacza domy Polaków, podejrzewanych o ukrywanie Żydów.

- 8 czerwca

„Zbrodnia w Wierzchowinach” (2017, 45 min.) Autor: Bogna Bender-Motyka

Film dokumentalny poświęcony wydarzeniom w Wierzchowinach i Hucie.

Pokazy specjalne:

- 19 stycznia

Spotkanie z Tomaszem Greniuchem, autorem powieści „Śmiertelni”, poświęconej żołnierzom NSZ, podkomendnym Henryka Flamego ps. „Bartek”. Godz. 18.30 „Więzy krwi” (2017, 60 min.). Autor: Dariusz Walusiak. Opowieść o heroicznej walce i tragicznym losie żołnierzy ze

zgrupowania Narodowych Sił Zbrojnych kpt. Henryka Flamego ps. „Bartek”.

- 26-27 lutego

Retrospektywa Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci

„Podwójnie wyklęty” (2017). Autor: Ewa Szakalicka. Film o kpt. Romualdzie Rajsie ps. „Bury” oraz inne.